

УДК 343.1

DOI 10.31732/2708-339X-2023-10-184-192

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПІДСЛІДНОСТІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Григорчук М.В.,

*кандидат юридичних наук, професор кафедри державно-правових дисциплін,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
м. Київ, вул. Табірна, 30-32, Україна, 03113
e-mail: muroslavgv@krok.edu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0523-030X>*

Мулик К.Т.,

*аспірантка Університету економіки та права «КРОК»,
м. Київ, вул. Табірна, 30-32, Україна, 03113
e-mail: mulykkt@krok.edu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7197-0061>*

PROBLEMS OF DETERMINING JURISDICTION: THEORETICAL AND LEGAL ASPECT

Hryhorchuk M.V.,

*PhD in Law, Professor of the Department of State and Legal Disciplines,
«KROK» University,
Kyiv, Tabirna St., 30-32, Ukraine, 03113
e-mail: muroslavgv@krok.edu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0523-030X>*

Mulyk K.T.,

*PhD student, «KROK» University,
Kyiv, Tabirna St., 30-32, Ukraine, 03113
e-mail: mulykkt@krok.edu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7197-0061>*

Анотація. Стаття присвячена дослідженню окремих проблем, пов'язаних із реалізацією органами досудового розслідування своїх повноважень, визначених підслідністю, відповідно до положень статті 216 КПК України. Успішний розгляд кримінальної справи залежить від оптимально сформованих матеріалів досудової підготовки стороною обвинувачення. Вагоме значення цього процесуального інституту має відсутність єдиного підходу до розуміння поняття «підсудність».

У статті висвітлюються актуальні питання проблем змісту, що виникають на теоретико-практичному рівні. Важливим є те, що юридичні властивості справи повинні бути співвіднесені до компетенції суду щодо визначення самої підслідності. Проаналізовано порядок проведення розслідування та визначено умови здійснення розгляду кримінальної справи, виокремлено загальну характеристику підслідності суб'єктами досудового розслідування. Визначено проблемні аспекти цієї стадії, що пов'язані із відновлення права, порушеного злочинними діями.

Виокремлена процесуальна роль прокурора як особи, що здійснює процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у контексті обсягу наділених повноважень щодо вирішення питання підслідності та подальшого судового розгляду. Визначена тема зумовлена наявними проблемами, що поєднані в слідчій та судовій практиці, пов'язаній з надто широким тлумаченням і застосуванням кримінально-процесуальних норм. Комплексне вирішення питання пов'язане із підслідністю,

гарантованою державою, що зумовлене визначенням принципів верховенства права при розслідуванні злочинів, недопущення зволікань при передаванні кримінальних проваджень від одного органу досудового розслідування іншому.

Сьогодні актуальності набуває науково-практична полеміка навколо проблем, пов'язаних з визначенням підслідності з боку різних органів. Автори дійшли висновку, що в українському законодавстві відсутній системний підхід, законодавець по іншому підходить до розв'язання проблемних питань, визначених на етапі підслідності, що впливає на формування доказової бази під час досудового і судового провадження.

Аналіз судової практики доводить те, що актуальність обраної теми дослідження походить від теоретичних питань, що зумовлює подальшу наукову розвідку в обраному напрямку. Адже якісне провадження кримінального провадження в подальшому розкриває зміст судового розгляду в кримінальних справах у значній мірі залежить від результатів проведення неупередженого і повного розслідування.

Ключові слова: теорія держави і права, підслідність кримінальної справи, кримінально-процесуальний порядок, допустимість доказів, достатність доказів, досудове розслідування, суб'єкти досудового розслідування.

Формул: 0, рис.: 0, табл.: 0, бібл.: 21.

Abstract. The article is devoted to the study of certain issues related to the execution by pre-trial investigation authorities their powers under the jurisdiction determined by the provisions of Article 216 of the Criminal Code of Ukraine. Successful consideration of a criminal case depends on optimally formed pre-trial preparation materials by the prosecution. A significant for this procedural institution is the lack of a unified approach to understanding the concept of «jurisdiction».

The article highlights the topical issues of content issues arising at the theoretical and practical level. It is important that the legal characteristics of the case should be correlated with the court's competence to determine the jurisdiction itself.

The article analyzes the procedure for conducting an investigation and determining the conditions for consideration of a criminal case, and highlights the general characteristics of jurisdiction by the subjects of pre-trial investigation. The author identifies the problematic aspects of this stage related to the restoration of the right violated by criminal acts.

The author emphasizes the procedural role of the prosecutor as a person who provides procedural guidance to the pre-trial investigation in the context of the scope of his/her powers to decide on the issue of jurisdiction and further court proceedings.

This topic is determined by the existing problems combined in the investigative and judicial practice related to the overly broad interpretation and application of criminal procedure rules. A comprehensive solution of the issue is related to the jurisdiction guaranteed by the State, which is conditioned by the definition of the principles of the rule of law in the investigation of crimes and the investigation of crimes, and the prevention of delays in the transfer of criminal proceedings from one pre-trial investigation body to another.

Today, the scientific and practical debate around the problems associated with the determination of jurisdiction by various government agencies is gaining relevance.

The authors came to the conclusion that Ukrainian legislation lacks a systematic approach, and the legislator has a different approach to solving problematic issues identified at the stage of jurisdiction, which affects the formation of the evidence base during pre-trial and trial proceedings.

The analysis of case law proves that the relevance of the chosen research topic derives from theoretical issues, which determines further scientific research in this area. After all, the quality of criminal proceedings which subsequently reveals the content of criminal trials largely depends on the results of an impartial and complete investigation.

Keywords: theory of state and law, criminal case jurisdiction, criminal procedure, admissibility of evidence, sufficiency of evidence, pre-trial investigation, subjects of pre-trial investigation.

Formulas: 0, fig.: 0, tabl.: 0, ref.: 21.

Постановка проблеми.

Проведений аналіз наукових джерел авторами у практичній площині показав, що на даний час не усунуто проблем, пов'язаних із застосуванням положень кримінально-процесуального законодавства щодо визначення підслідності. Відносна ситуація

негативно впливає на стан досудового розслідування, наслідки такого порушення прав зумовлюють в подальшому порушення прав підозрюваного, що може стати причиною прийняття неправомірних рішень та суперечити конституційним гарантіям і верховенству права.

Підслідність – це сукупність визначених законом правових ознак кримінального провадження, які визначають, який слідчий підрозділ здійснює досудове розслідування.

Належними підставами для розслідування кримінальної справи є дотримання правильного розподілу у справах за підслідністю між тим чи іншим органом та їх підрозділами.

На цій стадії доцільно навести наукове тлумачення поняття «підслідність». Л.М. Лобойко визначає цей інститут як «сукупність встановлених законом ознак кримінального провадження, згідно з якими воно належить до відання певного органу досудового розслідування» [18, с. 189].

Кримінальний процесуальний кодекс розрізняє п'ять видів підслідності у кримінальному провадженні: предметна підслідність, позасудова підслідність, персональна підслідність, територіальна підслідність та підслідність за належністю справи.

На думку В. Ягодинського, існує лише два види підслідності – предметна (родова) та територіальна [19, с. 20]. Характеризуючи інститут підслідності, І.В. Грицюк та О.С. Лаба узагальнюють наукові підходи до розуміння цього питання і пропонують виділяти такі її види, як предметна, альтернативна, персональна та територіальна підслідність [20, с. 197].

Як було зазначено вище, не є унікальними у правозастосовній практиці ситуації, коли зібрані в кримінальному провадженні докази визнавалися судом недопустимими саме через порушення встановленим кримінальним процесуальним законодавством правил підслідності.

Особа, яку обвинувачують у вчиненні кримінального правопорушення, має право щонайменше:

а) бути негайно і детально повідомлено про характер і підстави пред'явленого їй обвинувачення;

б) мати час і можливості, необхідні для підготовки свого захисту;

с) захищати себе особисто або користуватися правовою допомогою захисника за своїм вибором;

д) захищати себе особисто чи використовувати правову допомогу захисника за власним вибором або, за відсутності у нього достатніх коштів для оплати витрат на правову допомогу, отримувати таку допомогу безоплатно.

е) допитувати або вимагати допиту свідків обвинувачення та вимагати виклику і допиту свідків захисту на тих самих умовах, що й свідків обвинувачення.

ф) користуватися безоплатною допомогою та перекладачем [22, с. 26].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В основному наукові дослідження у застосуванні статті 216 КПК пов'язані із проблемами, які залишаються об'єктом уваги науковців різних шкіл. Дослідження у цьому напрямку здійснювали В. В. Романюк, М. С. Городецька, І. Смоляк, А.А. Омаров, М. А. Погорецький, В. О. Гринюк, Ю. І. Кицан, В. Прокопенко та інші.

Не вирішені раніше частини загальної проблематики. У статті розкрито підслідність, як проблему, щодо обсягу повноважень органів досудового розслідування, запропоновано аналіз чинного законодавства.

Формування цілей статті. Здійснення теоретико-правового аналізу чинного кримінального процесуального законодавства щодо обсягу повноважень органів досудового розслідування під час визначення підслідності кримінальних проваджень, моніторинг судової практики, виявлення теоретичних проблем та розроблення наукових підходів до їх розв'язання.

Викладення основного матеріалу. Ухвалення правосудного судового та неупередженого рішення, з'ясування обставин вчиненого

кримінального правопорушення на всіх стадіях процесу неможливо без ухвалення правосудного рішення. При цьому з'ясовуються обставини, які потребують детального дослідження та підготовки робочої зони з виходом до місця вчення злочину та виконання слідчо-розшукових дій.

Такі дії з використанням передбачених Кримінально-процесуальним кодексом України форм і методів досудового розслідування мають місце в ході документування події злочину.

Процесуальний порядок та перелік обов'язків органів досудового розслідування (прокурора, слідчого, дізнавача) чітко виписані у Кримінальному процесуальному кодексі України та зобов'язують управлених осіб діяти в межах закону, без зволікань реагувати на порушення кримінального характеру.

Прийняття законодавцем розширеного переліку повноважень для розв'язання питань кримінальної відповідальності порядку збору доказів, принципів змагальності під час судового розгляду, регулювання відносин у сфері заподіяння суспільно небезпечного діяння (шкоди).

Відповідно до статті 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та в спосіб, що передбачені Конституцією й законами України [1]. Законодавчі приписи покладають на державні органи та їх посадових осіб у межах їх компетенції обов'язки дотримуватися відповідних положень чинного законодавства. Формулюючи теоретико-правові засади кримінального процесу варто зазначити, що основні принципи змагальності та рівності сторін закладені як основоположні компоненти концепції «справедливого розгляду кримінальної справи» у розумінні пункту 1 статті 6 Конвенції

про захист прав людини і основоположних свобод (кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом) [2].

Варто звернути увагу, що аналітико-правове дослідження окремих рішень ЄСПЛ, зокрема у справі «Салов проти України» (заява №65518/01, п. 87) [3], уповноважений суд зробив висновок, що принцип рівності сторін у процесі є лише одним з елементів справедливого судового розгляду, яке також включає фундаментальний принцип змагальності процесу («Руїс-Матеос проти Іспанії» (Ruiz-Mateos v. Spain), заява №12952/87, п. 63) [4].

У загальному розумінні досудове розслідування має бути проведене в межах територіальної юрисдикції «підсудності» кримінальної справи. При дослідженні проблем підслідності кримінальних проваджень Ю. І. Кицан зазначає, що правильне вирішення підслідності гарантується на повному, всебічному, об'єктивному і швидкому розслідуванні злочинів, з метою запобігання тяганини з передачею кримінальних справ від одного органу досудового розслідування іншому. Існує інститут підслідності, який є одним із засобів забезпечення законності в кримінальному судочинстві [5, с. 89].

Такий підхід обґрунтований положеннями відповідно до статті 2 Кримінального процесуального кодексу України щодо завдань кримінального судочинства (завданнями кримінального провадження є захист особи та суспільства, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини) [6].

Беручи до уваги наукове підґрунтя, цілком погоджуємося з позицією науковця в тому, що без посилання на норми процесуального права не може бути належно захищене

матеріальне право. При документуванні злочину на стадії досудового розслідування та у ході судового розгляду мають застосовуватися норми ККУ і КПК України.

Ефективна взаємодія між органами досудового розслідування і судом дозволяє в межах КПК України розв'язувати багатозадачні питання, що стосуються підслідності, а отже є можливість здобути докази. Розкриття події злочину при наявності чи відсутності (складу злочину) проводяться відповідні невідкладні слідчі (розшукові) дії. Прийняті рішення своє чергою впливають на подальші рішення суду, які приймаються у встановлені винуватості (невинуватості) підозрюваного.

Варто звернути увагу на думку В.В. Романюка про те, що за законом досудове розслідування має визначений порядок здійснення підслідності, який є єдиним для всіх органів досудового розслідування, ми поділяємо судження про те, що визначення підслідності, незалежно від їх статусу не підлягає довільному трактуванню [7, с. 109].

А. А. Омаров вказує на те, що підслідність може розглядатися як сукупність кримінальних процесуальних норм, що містять правила, дотримання яких дозволяє визначити орган, який має здійснювати досудове розслідування кримінального правопорушення [8, с. 28].

Як бачимо, науковець дійшов висновку, що законодавець наділяє органи досудового розслідування «певними правилами» щодо відкриття кримінального провадження при цьому, відповідно, суворе дотримання регламентованого порядку розслідування передусь визнання його належного здійсненням у аспекті змін до прав учасників на оскарження підслідності, щодо внесеної площини права. Законодавець вводить часові обмеження для зацікавлених осіб: у випадку неоскарження постанови про відкриття кримінального провадження з

причин порушення підслідності, такі учасники справи позбавляються прав на оскарження дій слідчого (дознавача) у ході розгляду.

Водночас, зазначає М. С. Городецька, право людини на свободу та особисту недоторканість, гарантоване статтею 29 Конституції України, статтею 12 КПК України, статтею 5 Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод, не є абсолютним та може обмежуватися задля досягнення законної мети, визначене діяти на законних підставах та в порядку, визначеному законом [9, с. 167].

Погоджуємось з висловленою позицією І. Смоляк, яка зазначає, що, якщо розглядати кримінальне провадження як сукупність стадій досудового та судового розслідування, то результатом переходу від першої стадії до другої є діяльність сторони обвинувачення, яка виражається у спільній діяльності органу досудового розслідування (слідчого) та прокурора [10, с. 182]. М. А. Погорецький та В. О. Гринюк слушно зазначають, що визначення підслідності може вплинути на відкриття кримінального провадження на різних етапах кримінального процесу, при цьому основні проблеми будуть в питаннях допустимості доказів [11, с. 63].

Крім того у юридичній практиці, а саме в постановках суду касаційної інстанції у провадженнях від 30 вересня 2020 року у справі № 563/1118/16-к (провадження № 51-1078км20) [12], від 14 квітня 2020 року у справі № 761/34909/17 (провадження № 51-10064км18) [13], від 25 серпня 2021 року у справі № 668/14933/15-к (провадження № 51-6453км18) [14] та інших у висновках містяться неодноразові вказівки на те, що докази мають бути отримані уповноваженими органами досудового розслідування. Як зазначено у постанові Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 24 травня

2021 року (провадження № 51-2917кмо20, справа № 640/5023/19), у кримінальному процесуальному праві загально визначеними є такі критерії допустимості доказів: належне джерело; належний суб'єкт; належна процесуальна форма; належна фіксація; належна процедура; належний вид способу формування доказової основи. В аспекті належного суб'єкта, у тому числі, слід розглядати і орган досудового розслідування [15].

Необхідно мати на увазі, що нормативні обмеження, які виступають засобами стримування, забезпечують конституційні принципи верховенства права для всіх учасників кримінального процесу. Говориться про допустимість і належність доказів, а також про шляхи їх здобуття. У контексті сказаного доцільно навести приклади діяльності суду.

Зокрема, 22 червня 2017 року Комунарський районний суд м. Запоріжжя повернув обвинувальний акт прокурора у кримінальному провадженні у зв'язку з тим, що кримінальне провадження, яке підслідне органам досудового розслідування НАБУ, розслідувалося слідчим органів Національної поліції під керівництвом прокурора загальної прокуратури замість прокурора САП. У своєму рішенні суддя вказав, що порушення зазначених вимог підслідності за КПК України позбавляють доказового значення відомості, які були отримані, неналежним способом визнаються недопустимим. Такий доказ не може бути покладений в основу підозри, обвинувачення, використаний для доказування інших значущих у кримінальному провадженні обставин [16].

Порушення має стати однією з підстав для повернення обвинувального акту, а докази, зібрані неналежним суб'єктом досудового розслідування, не можуть бути викладені в основу

обвинувачення та визнаються судом недопустимими.

Варто зазначити, що правомірність поділу справ між органами досудового розслідування застосовується у розумінні застосування положень статті 216 КПК України залежить, насамперед, від його правильної правової кваліфікації. Контрольна функція у цьому процесі відведена прокурору, який забезпечує процесуальний контроль за ходом досудового розслідування, та надає вказівки слідчим (дознавачам) для прийняття відповідних рішень за матеріалами, що містяться у них у провадженні.

Враховуючи практику ЄСПЛ у справі «Джафаров проти Азербайджану» від 17.03.2016, у якій чітко описано «обґрунтовану підозру», що означає існування фактів або інформації, які могли б переконати об'єктивного спостерігача в тому, що відповідна особа могла вчинити злочин (п. 116 рішення) [17].

Варто відмітити те, що особливої актуальності набувають проблеми, які піднімаються в умовах воєнного стану, про що йдеться у Законі України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» [21].

Висновки. Отже, варто зазначити, що інститут підслідності виступає основою управління органами, їх головна мета – управління та основна задача – досягнення визначеного законом компетентного розподілу кримінальних проваджень. Тому існує невирішена проблема щодо підслідності кримінальної справи в умовах воєнного стану, фактично злочини вчиняються на одній території, а розслідування відбувається в іншому місці та органі.

Вважаємо, що в сучасних умовах необхідно внести зміни до статті 216 КПК України, в яких чітко розмежувати про суб'єктний статус підозрюваних та

склад злочину з урахуванням службового становища особи, яка притягається до кримінальної відповідальності, а також забезпечення територіальної юрисдикції органів, які направлені на провадження досудового розслідування.

Варто зазначити, що у більшості випадків правоохоронні органи звертаються до фахівців у галузі права з метою надання роз'яснення правових норм щодо вирішення головних питань суб'єктності та підслідності у

кримінальному провадженні. Доречним є те, що відповіді експертів на гострі запитання, які ведуть дискусії, інколи досить суперечливі з наукової точки зору, але в будь-якому разі є науково обґрунтованими та заслуговують на прочитання представниками юридичної спільноти. Порухення правил розслідування свідчить про порушення принципу законності кримінального провадження і, безперечно, має призвести до визнання отриманих доказів неналежним чином.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: {Конвенцію ратифіковано Законом № 475/97-ВР від 17.07.97} з поправками, внесеними відповідно до положень протоколів № 11, 14 та 15 з Протоколами № 1, 4, 6, 7, 12, 13 та 16. *Відомості Верховної Ради України*. 1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#top (дата звернення: 06.12.2023).
3. Рішення ЄСПЛ «Салов проти України» заява № 65518/01, п. 87. Стразбург, 2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_428#Text (дата звернення: 06.12.2023).
4. Рішення ЄСПЛ «Руїс-Матеос проти Іспанії» (Ruiz-Mateos v. Spain), заява №12952/87, п. 63 1999. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_360#Text (дата звернення: 06.12.2023).
5. Кицан Ю. І. Підслідність кримінальних справ: перспективи вдосконалення нормативно-правового регулювання. *Вісник ХНУВС*. № 1 (56). С. 88-93.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.
7. Романюк В.В. Зміна прокурором підслідності: проблеми правозастосування. *Право і безпека*. 2022. № 2 (85). С. 107-120. URL: <https://dspace.univd.edu.ua> (дата звернення: 06.12.2023).
8. Омаров А. А. Інститут підслідності в кримінальному провадженні : дис. канд. юр. наук : 12.00.09. Харків, 2017. 214 с.
9. Городецька М. С. Визначення предмета відання слідчого судді при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. *Правовий часопис Донбасу*. № 3-4 (61). 2017. С. 164-171.
10. Смоляк І. Співвідношення поняття «незмінність прокурора» та зміна підслідності. *Юридичний вісник*. 2022. № 2. С. 182-189. URL: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i2.2337> (дата звернення: 06.12.2023).
11. Погорецький М. А., Гринюк В. О. Визначення прокурором підслідності кримінального провадження. *Вісник кримінального судочинства*. 2016. № 3. С. 60-68.
12. Постанова Верховного Суду колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду справа № 563/1118/16-к провадження № 51-1078км20, м. Київ, від 30 вересня 2020 року. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/91998609> (дата звернення: 06.12.2023).
13. Постанова Верховного Суду колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду у складі справа № 761/34909/17 провадження № 51-10064 км 18, м. Київ, від 14 квітня 2020 року. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/88904111> (дата звернення: 06.12.2023).
14. Постанова Верховного Суду колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду справа № 668/14933/15-к, провадження № 51-6453км18, м. Київ, від 25 серпня 2021 року. URL: <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum> (дата звернення: 06.12.2023).
15. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду (провадження № 51-2917км20), справа № 640/5023/19, від 24 травня 2021 року. URL: <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum> (дата звернення: 06.12.2023).
16. Ухвала Комунарського районного суду справа № 331/7625/17, провадження №1-кп/333/713/17, м. Запоріжжя, від 20 грудня 2017 року. URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/71135233> (дата звернення: 06.12.2023).

17. Рішення ЄСПЛ «Джафаров против Азербайджана» заява № 69981/14. Страсбург, 2016. URL: <https://precedent.in.ua/2016/06/21/rasul-dzhafarov-protyv-azerbajdzhana/> (дата звернення: 06.12.2023).

18. Лобойко Л. М. Кримінальний процес. Підручник. Київ. 2014. 432 с.

19. Ягодинський В. Підслідність злочинів. *Право України*. № 2. 1993. С. 19-22.

20. І.В. Грицюк та О.С. Лаба. Підслідність як інститут кримінального процесуального права. Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія і практика). Вип. 3-4 (12-13). 2018. С. 194-198.

21. Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. від 27.07.2022 № 2462-IX.

22. Кахнич В.С. Становлення і розвитку наукових концепцій в галузі кримінального права у Львівському університеті в Австрійський період (1784-1867 рр.) та їх вплив на сучасну правову доктрину України 2019.

References:

1. Zakon Ukrainy Konstytutsiia Ukrainy: 28 chervnia 1996 № 254k/96-VR [Law of Ukraine Constitution of Ukraine: June 28, 1996 № 254k/96-BP]. (1996, June 28). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine, Ukraine.

2. Konvetsiia pro zakhyst prav liudyny ta osnovopolozhnykh svobod [Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms]. (1997, September 11). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. Kyiv: Parlam. vyd-vo, Ukraine. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#top (Accessed 06.12.2023).

3. Rishennia YeSPL Salov proty Ukrainy zaiava № 65518/01, p. 87.[ECHR judgment Salov v. Ukraine application №. 65518/01, para. 87]. (2005) Strazburh. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_428#Text (Accessed 06.12.2023).

4. Rishennia YeSPL Ruis-Mateos proty Ispanii zaiava №12952/87, p. 63 1999.[Ruiz-Mateos v. Spain Application №. 12952/87, para. 63, 1999]. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_360#Text (Accessed 06.12.2023).

5. Kytsan, Yu.I. (2012). "Consequences of criminal cases: prospects for improvement of normative and legal regulation". *Visnyk KhNUVS*. № 1 (56). P. 88-93, Ukraine.

6. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Code of Ukraine]. (1996, June 28). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy - Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. Kyiv: Parlam. vyd-vo, Ukraine.

7. Romaniuk, V. V. (2022). "Change of jurisdiction by the prosecutor: problems of law enforcement". *Pravo i bezpeka*, 2(85), P. 107-120. Ukraine. Available at: <https://doi.org/10.32631/pb.2022.2.10> (Accessed 06.12.2023).

8. Omarov, A. A. (2017). "Institute of jurisdiction in criminal proceedings" Abstract of Ph.D. dissertation. 12.00.09. Kharkiv, Ukraine.

9. Horodets'ka M. S. (2017) "Determination of the subject matter of the investigating judge when applying measures to ensure criminal proceedings". *Pravovyy chasopys Donbasu*. № 3-4 (61). Pp. 164-171.

10. Smoliak, I. (2022). "Correlation of the concept of "irremovability of the prosecutor" and change of investigative jurisdiction". *Yurydychnyj visnyk*, № 2, Pp.182 - 189. Available at: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i> (Accessed 06.12.2023).

11. Pohorets'kyj M. A., Hryniuk V. O. (2016). "Determination by the prosecutor of the subjectivity of criminal proceedings". *Visnyk kryminalnoho sudochynstva*, № 3. Pp. 60-68.

12. Posta№eva Verkhovnoho Sudu kolehii suddiv Tretoi sudovoi palaty Kasatsii№ho kryminalnoho sudu sprava № 563/1118/16-k provadzhennia № 51-1078km20 [Resolution of the Supreme Court of Ukraine of the panel of judges of the Third Judicial Chamber of the Criminal Court of Cassation case №. 563/1118/16-k proceedings №. 51-1078km20] (2020, September 30). Kyiv [in Ukrainian]. Available at: <https://verdictum.ligazakon.net/document/91998609> (Accessed 06.12.2023).

13. Postanova Verkhovnoho Sudu kolehii suddiv Druhoi sudovoi palaty Kasatsii№ho kryminalnoho sudu u skladi sprava № 761/34909/17 provadzhennia № 51-10064 km 18 [Resolution of the Supreme Court of Ukraine of the panel of judges of the Second Judicial Chamber of the Criminal Court of Cassation in case №. 761/34909/17, proceedings №. 51-10064 km 18] (2020. April 14). Kyiv [in Ukrainian]. Available at: <https://verdictum.ligazakon.net/document/88904111> (Accessed 06.12.2023).

14. Posta№eva Verkhovnoho Sudu kolehii suddiv Tretoi sudovoi palaty Kasatsii№ho kryminalnoho sudu sprava № 668/14933/15-k, provadzhennia № 51-6453km18 [Resolution of the Supreme Court of Ukraine of the panel of judges of the Third Judicial Chamber of the Criminal Court of Cassation case №. 668/14933/15-k, proceeding №. 51-6453km18] (2021, August 25) Kyiv, Ukraine. Available at: <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum> (Accessed 06.12.2023).

15. Postanova Ob'iednei palaty Kasatsiinoho kryminalnoho sudu Verkhovnoho Sudu Ukrainy sprava № 640/5023/19, provadzhennia № 51-2917 kmo 20 [Resolution of the Joint Chamber of the Cassation Criminal

Court of the Supreme Court of Ukraine case №. 640/5023/19, proceedings №. 51-2917 kmo 20] (2021, May 24)m, Ukraine. Available at: <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum> (Accessed 06.12.2023).

16. Ukhvala Komunarskoho raionnoho sudu sprava № 331/7625/17, provadzhennia №1-kp/333/713/17, [Decision of the Kommunarnyi District Court case №. 331/7625/17, proceeding №. 1-kp/333/713/17,] (2017, December 20) Zaporizhzhia, Ukraine. Available at: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/71135233> (Accessed 06.12.2023).

17. Rishennia YeSPL (2016) «Dzhafarov protyv Azerbaidzhana» zaiava № 69981/14 [ECHR judgment «Jafarov v. Azerbaijan» application №. 69981/14]. [in Strasbourg]. Available at: <https://precedent.in.ua/2016/06/21/rasul-dzhafarov-protyv-azerbajdzhana/> (Accessed 06.12.2023).

18. Lobjko L. M. (2014). Kryminal'nyj protses [Criminal process]. Kyiv.432 p.

19. Yahodyns'kyj V. (1993). "Consequences of crimes". Pravo Ukrainy. № 2. Pp. 19-22.

20. Hrytsiuk I. V. ta Laba O. S. (2018) "Suspicion as an institution of criminal procedural law". Mizhnarodnyj iurydychnyj visnyk: aktual'ni problemy suchasnosti)teorii i praktyka). Vyp. 3-4 (12-13). Pp. 194-198.

21. Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy shchodo udoskonalennia okremykh polozhen dosudovoho rozsliduvannia v umovakh voiennoho stanu vid 27.07.2022 № 2462-IX.» [On amendments to the Criminal Procedure Code of Ukraine to improve certain provisions of pre-trial investigation under martial law of 27.07.2022 №. 2462-IX.] Vidomosti Verkhovnoi Rady – Information of the Verkhovna Rada, Ukraine.

22. Kakhnych V.S. (2019) «Formation and development of scientific concepts in the field of criminal law at Lviv University in the Austrian period (1784-1867) and their impact on the modern legal doctrine of Ukraine».

Стаття надійшла до друку 06.12.2023